

Niitaoksistotowahpi Omahkitapiwa

Tsa niitaoksistotowawa omahkitapiwa?

- Niiyayi ma omahkitapiwa akitapi'sskaana'piwa aksikiihtowa tsahtao maataissoksskammawa anniayi aoksistotowaw(a).
- Iikakaowa omahkitapiwa niitaoksistotowahpi. Aakitaohko'tomowawa otsinaaniksi, aakitaisski'tsawa, aakitaipotawa, aakitaoksistotowawa tsahtao maataakaohkoito'tsikatawa. Tokskaistsi maataaksami'tokskawa aakanistaohkooksistotowahpi. Anno kitsksaahkoominnooni naato'kaistsi stohkanawaakaoyi: aohko'tomowahpiawa otsinaanowawaiksi ki aisski'saahpiawa.

Tahka mooksi aoksistotowaiksi?

- Ayaawa omahkitapiwa iimak aakiisi tsahtao kaminayisi, kanaomia'nistsitapiwa, kamsstsapinasi tsahtao kamsikimisi, kamakootsa'pssisi tsahtao kamikimmata'pssisi, iimkokakissksinima'tsaahki aakohkottaohkooksistotowaw(a).
- Maatssksini'pa moohk maanistakaowahpi anno kitsksaahkoominnooni ki anno o'kiowaissksaahkoyi. Ihtanistsiw(a) o'tsitskakaitapiyi ihpaiksisa'siwa aohkooksistotowahsi. Kanaikiippitapiwa aisoitapiyi-ayaanisoitapi omahkitapiiksi aokohkoyimmi.
- Tokskammiksi aisstoyiisi. Niiksi maataohkott sopoyiwa. Anni iimakanistsiisi tokskammiksi: aiko'pommiawa; ao'tsitskakomimmiiyawa mi otaoksistotookowayi; tokskammiksi maataippomaisskska'takiwa; niiksi maataissksinimma makoohkanistsspiawa; ki niiksi aistamayaahsaoksistotowayi.

Tahka mooksi aoksistotakiiksi?

- Aakaowa ma omahkitapiwa aakssksinoyiwa moisk otaoksistotook. Tsahtao maahkohpapiihpai, maahkakaawai, tsahtao maahkaotoi'tsikakkai. Ammo kiippitapiyi, ahksistsippitapiyi-iisitsitapiyi aoksistotoyiiksi omahkitapiyi aikso'kowammiyawaiksi, maahkoh kiimaan/maahko'minai tsahtao mi akaiksistsistawa'si oko's.
- Otakkaawaiksi, otsiikhkawaawaiksi, aiponihataiksi otaotoitsikakkowawaiksi, mooksisk iikoyiiksi iita'pao'takiiksi, tsahtao o'kia'pitapiwa iitainawa'siwa.

Tsa niitaissksini'pa ma omahkitapiwa akitaohkooksistotowaw(a)?

- Iiksiyiiko aahkanistohkoissksini'pi ma omahkitapiwa akitaohkooksistotowaw(a). Iihtaomaakakkoma'piwa mooksi ma omahkitapiwa ki mi otaoksistotook maanistaisskska'takihpiawa ki kamaisttsiistomisawa.
- Aamostskai aokakio'sato'pi: kamikayaippohkisi/kamikayaippohkatahki; maanistsikso'kowammotsiihpiawa; kamaikakai'tsita'paitapiisawa; kamsawaippomikso'kowammasi okso'kowaiksi, otakkaawaiksi ki otsiikhkawaiksi; kamsawaohkottsisamaotoitsikatakisaawa noohkiitsimmi; ookoowawaistsi kamsawoohkaoksista'piisi; kamaikaimmasi omahkitapiiksi ki kamsaissksinisi omahkitapiyisini; ki kamsawaisskska'takisi.
- Ma omahkitapiwa akitsawaisskska'takiwa, akitaikkihkini'takiwa/ iipikkihsiwa, akitaika'pakaahssiwa, akitsawattainstawa'pssiwa, tokskammiksi akitaissstonnoyiwa, ki akitaiko'pomm akita'paitsihtawa aohtai'poyo'ki iihtaohpommao'piksi.

Blackfoot

Nitaksikiihpa kamanistsi'takiiniki naahkaohkooksistotooko?

- **Kami'sskaana'piisi kitsita'paisspi stamoniistapo't.** Stamonitapo't iyissksa'pi, ayo kitsoohkawawa, kitaiksokowammawa tsahtao ma kikso'kowawa. Stamitsipiit mi iitaohpommao'pi tsahtao kamaniit kitaahkohkoitapipiookooohssi iitaipstikamotaahpihka'o'pi. *Kamsawaakohkott sakihkihtsiminiki kookoowayi stamonitapi'poyit 9-1-1.*
- **Stamiinapsskoosi iyinnaakiiksi.** Maatsitsi'pa moohk anni nistapi otsitsoka'pihpi. Tokskaistsi akohkottohtsinnakio'pi. Isskska'takit, aahkama'pitap soka'piwa kitaahko'taksi sinaaksini aakohtsawattaohkotsito'ta'paissiwa ma kitaoksistotook.
- **Ma kitaisstakataw(a) awai'sta'satsis.** Ma kinoohkaisstakatawa aitsinikoos kaanista'paisspi: kitaahkama'pakkaawa tsahtao kitaahksiksokowaawa; ma aisokinakiaakiiwa; ma aisspomihataawa; ma aikkahkaana'po'takiwa; ma kitaohpokawaatsimoihkaamawa; tsahtao ma aisokinakiwa.
- **Aissksksinaakit.** Aohkanaisinait kaanistaohkoyi'pi kanaiksistsikosi. Kitakohtsspommoohs kamotoi'poyiiniki ki noohkiitsimmiksi kitakohtsoksspommookiawa.
- **MINAOTOI'MOHSIT. Issksinit kiisto maatsitota'piihpa ki iitstsiyi kitaksspommookiksi.** Stamsstimaahkaat **maatanistsiwa kitaahkaohkooksistotookooohssi.** Iitstsi'p anni kitsitopiihpi mooksisk iihkanakkaaatsiiksi kitaahksspommoissawa, kitaahkaahssaopissi, ki kitaahksaohkoisiistonaistotookooohssi.

Tahka nitaakitapi'poihipa kamaohkooksistotookoiniki tsahto noohkiitsimmi omahkitapi kamanistsi'takiiniki aohkooksistotowaw(a)?

- Amostsiyai iitstsiyi anno ki saipaoohsi ihtaisspommowayi mooksiksi omahkitapiiksi aohkooksistotowaiksi.
- Ma aohkooksistotowaw(a) ki iitapaissiwa i'sskaanapi maahstamonitapi'poisi iyinnakiiksi mo 911.
- Moohk Family Violence Info Line mo 310-1818 akitsopoya'pohtsimaawa, okakiaanistawa ki iitapai'stamattsawa. Maataonowayo'ki'pa amohk ki maatohtaiponihatao'pa ahkohtsitapi'poyo'si. Akohkottohtsissitapiiyawa 170 mostsisk mia'nistsi'powahsiistsi.
- Ma omahkitapiwa aotoi'tsikatawa kamaohkooksistotowahki akitapi'poyo'p amohk Safeguards for Vulnerable Adults Information and Reporting Line mo 1-888-357-9339 (maatohaiponihatao'pa); kamsaisoka'piisi ma otsitayaopiihpi; tsahtao ma otaikiihpi ma aisskskammiwa mi omahkitapi.
- Kamstao'ki aahkohtsimaao'si moohk omahkitapiiksi niitaoksistotowahpi amohk Alberta Health ihtao'tohtsimaop mo www.health.alberta.ca
- Amohk Alberta Elder Abuse Awareness Network ihtao'tohtsimaop ihtao'tohkoissksinimmi mooksisk a'pao'tomoyiiksi omahkitapiiksi manistapihpi moohk aoksistotowahpi omahkitapiiksi. Ksisawaatook moohk ihtao'tohtsimaop iitstsiwa www.albertaelderabuse.ca.

ISBN 978-0-7785-8413-1 (Print)
ISBN 978-0-7785-8414-8 (Online)
SCS0013